

Tweedehands potgrond voor betere structuur

Gebruikte potgrond kan niet zomaar terug in de kas

Potgrond is te duur om als structuur- of grondverbeteraar aan te brengen. Vollerling potgrond biedt daar een goedkoper alternatief voor: gerecyclede potgrond.

Oude potgrond uit bollenkisten, gebruikte kokosmatten en perspotten van chrysanten vallen allemaal onder de noemer afval. Veel kwekers brengen de gebruikte potgrond terug in de kas of leveren het bijvoorbeeld aan een buurman. „Dit mag echter niet; je bent dan strafbaar”, zegt Gerard Vollerling, eigenaar van een verwerkingsbedrijf voor potgrond en substraten in Pijnacker (ZH). Hij heeft zich afgelopen jaren verdiept in de steeds wijzigende wet- en regelgeving over afval. „Er is ook een groot grijs gebied. De gemeente of provincie voert de controle uit, maar handelt lang niet altijd even nauwgezet. De ene gemeente zegt niets, de volgende geeft een waarschuwing en bij een andere word je gelijk op de bon geslingerd”, aldus Vollerling. De bekeuring kan oplopen tot bijna 13.000 euro, omdat het een milieudelict is. Vanaf 1 juni komend jaar moet het beleid eenduidiger worden door invoering van Europese wetgeving op dit gebied. Gebruikte stoffen of middelen zijn afval en dat moet afgevoerd en geregistreerd worden. Dat afvoeren kan alleen door een bedrijf dat daarvoor erkend is. Adressen zijn bij de gemeente te krijgen.

Wanneer het afval bij een verwerkingsbedrijf ligt, is de tuinder niet meer aansprakelijk voor de grond. „Wij voorzien de lading van een 'afvalstroomnummer', dat is verplicht in verband met het traceren. Vanaf dan zijn wij verantwoordelijk. Je ziet vooral bij grotere kwekers dat ze hun grond volgens de officiële weg afvoeren omdat ze geen trammelant willen.”

Vollerling verwerkt alle substraten, steenwol uitgezonderd. Maar potgrond en kokos zijn de voornaamste twee. Het kost een teler tussen de 3,63 euro en 11,35 euro per kuub substraat, afhankelijk van de toestand van het aangeleverde materiaal. „Het verwerken van een substraat met veel gewasresten is duurder omdat er meer werk nodig is bij het scheiden.” Inmiddels wordt 80 procent van het gebruikte substraat in het Westland bij het bedrijf ingeleverd.

Vollerling verwerkt alle oude kokosmatten in Nederland. „We zijn de enige die kokos inzamelt en er een nieuw product van maakt.”

Kokosmatten stukgescheurd

Op het bedrijf worden de foliehoezen om de kokosmatten stukgescheurd, alvorens ze met een lopende band in een ronddraaiende trommel verdwijnen. De trommel fungeert als een reusachtige zeef, waar de kokos doorheen valt. De folie, plantenstronken en wortels worden aan de achterzijde verzameld en gaan vervolgens naar een afvalverwerker. De folie en de plantendelen worden niet van elkaar gescheiden. „Dat deden we aanvankelijk wel, maar dan moeten we onze machine uitbreiden en daar is de verwerkingshal te klein voor”, legt Vollerling uit. De kokos is na het zeven klaar voor hergebruik.

Bij potgrond wordt alles ook verzameld en vervolgens gezeefd om grote plantendelen eruit te halen. De plantendelen gaan naar een composteerbedrijf. De gezeefde grond is klaar voor hergebruik. De gezeefde grondstof stoot het bedrijf niet, daardoor zijn de eindproducten alleen bruikbaar op bedrijven waar ze de grond zelf stomen voor de teelt. „Er is al eerder op geteeld, dus we kunnen niet garanderen dat het onkruidvrij is”, waarschuwt Vollerling.

Voordat vrachtwagenchauffeurs de stoffen ophalen worden ze bemonsterd op samenstelling. Dat gebeurt bij binnenkomst, ook om de kwaliteit te bepalen. „We nemen uitsluitend grond en substraat uit de tuinbouw aan. Het enige probleem dat je daarin kunt aantreffen zijn de gewasbeschermingsmiddelen.” Doordat er veel minder middelen gebruikt worden dan vroeger is hergebruik weer mogelijk. Vollerling is zelf ook teler en heeft goede ervaringen met

hergebruik van substraat. Hij verwerkt geen grond van aannemers. „Dat is afgegraven grond die soms zwaar vervuild is."

Glastuinders gebruiken kokos veelvuldig om de structuur van de teeltgrond te verbeteren in met name de fresia- en amaryllisteelt. Het bedrijf verwerkte vorig jaar 10.000 kuub kokos. Ook potgrond is geschikt als grondverbeteraar. Tweederde van de 20.000 kuub potgrond die het bedrijf per jaar verwerkt, gaat terug naar tuinders. De rest, ongeveer 6.000 kuub, komt in burgertuintjes terecht via tuincentra en hoveniers. Een kuub grondverbeteraar gemaakt van potgrond kost gemiddeld 12 euro en van kokos 16,25 euro. Puimsteen en perliet verwerkt Vollerling nog nauwelijks. „Dat zijn nog jonge substraten. Maar we doen er wel proeven mee. Onder meer in de amaryllisteelt kijken we of dat substraat voldoet. Verwacht wordt dat die markt gaat groeien."

Ketura Sikken

OOGST tuinbouw 8 februari (2002)